

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår ref.
25/1596 - 2

Deres ref
25/3909 - ANRØ

Dato
13.11.2025

LDOs høringssvar til NOU 2025: 6 Samboerloven

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) støtter i all hovedsak lovforslaget i som er lagt frem i NOU 2025: 6.

Ombudet vil fremheve at det å innføre et regelverk som sikrer en rimelig fordeling av samboeres verdier ved samlivsbrudd, etter inspirasjon fra ekteskapsloven, er et viktig likestillingstiltak.

Etter dagens regelverk vil den økonomiske svakere parten, ofte en kvinne, kunne komme urimelig dårlig ut av et oppgjør ved endt samboerskap. Dette gjelder særlig der én av partene har tatt mye ansvar for felles barn og betalt for forbruksvarer, mens den andre har jobbet mer utenfor hjemmet og har brukt sin lønn på å investere i bolig og gjenstander. For par som innretter seg på denne måten, vil den foreslåtte loven føre til en rimelig fordeling av verdier ved et eventuelt brudd.

Vi er derfor svært positive til at det foreslås en lovregulering på dette området, og vi har kun mindre merknader til forslaget.

Vi vil fremheve at de foreslåtte reglene om gjensidig underholdsplikt under samboerskapet, presumpsjon om sameie, begrenset råderett over felles bolig under samboerskapet, bruksrett til felles bolig ved samlivsbrudd og rett til å overta eiendeler ved samlivsbrudd er viktige i et likestillingsperspektiv.

Vi vil kommentere spørsmålet om samboerskap mellom søskenbarn og den foreslåtte fristen for å kreve deling etter samlivsbrudd nærmere.

Regelverk om søskenbarn

Utvalget foreslår at søskenbarn som lever i et samliv skal falle utenfor samboerdefinisjonen, og dermed ikke være omfattet av reglene i loven. Dette har sammenheng med det nylig innførte forbudet mot ekteskap mellom søskenbarn i ekteskapsloven § 3.

Ombudet vil her peke på at ekteskapsloven åpner for at søskenbarn likevel kan inngå ekteskap med samtykke fra Statsforvalter dersom «sterke grunner» taler for det, se ekteskapsloven § 3 første ledd tredje setning. Ombudet mener at det kan være behov for en tilsvarende unntaksadgang i den nye samboerloven, noe vi ikke kan se er foreslått av utvalget. Ombudet ber departementet vurdere dette.

Frist for å kreve deling

Utvalget foreslår at frist for å begjære deling ved opphør av samboerforhold skal være ett år etter skjæringstidspunktet, mens fristen for å begjære offentlig skifte skal være to år.

Ombudet mener at en frist på ett år for å kreve deling i mange tilfeller kan være for kort, slik at dette kan skape risiko for at man mister retten til deling.

Dersom det oppstår en foreldretvist mellom partene, vil foreldrene i mange tilfeller prioritere å løse denne konflikten før de gjennomfører et økonomisk oppgjør. Dersom foreldretvisten ender opp med å bli behandlet i domstolen, vil ettårsfristen for å kreve deling kunne løpe ut før foreldretvisten er løst.

Ved samlivsbrudd der det har forekommet vold, for eksempel der en av partene flytter til krisesenter eller der det er en pågående etterforskning og straffesak, kan også denne ettårsfristen være for kort. I disse tilfellene bør partene få nok tid til å håndtere voldssituasjonen og ivareta egen trygghet og helse, og det økonomiske oppgjøret må kunne vente til dette er håndtert.

Vi mener at fristen bør settes til to år, på samme måte som fristen for å begjære offentlig skifte. Dette vil gi partene nok tid til å områ seg, samtidig som oppgjøres gjennomføres innen rimelig tid.

Vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon

likestillings- og diskrimineringsombud

Camilla Winterstø

rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent, og gyldig uten signatur.